

Regeringen

Trygge nabolag i hele Danmark

Strammere greb om banderne

SEPTEMBER 2023

Indhold

Forord	5
Bedre hånd om unge på kanten af bandekriminalitet	8
1. Fokuseret SSP-samarbejde skal afskærme brødre til bandemedlemmer fra bandemiljøet	8
2. Videreudvikling og udbredelse af knock-knock-strategi	8
3. Videregivelse af fortrolige oplysninger om personer over 18 år til forældre og andre med lignende tætte relationer	10
4. Rekruttering af børn og unge til kriminalitet skal gøres ulovligt	11
5. Børn og unge i fødekæden til banderne skal i øget omfang i Ungdomskriminalitetsnævnet	11
6. Kommunale lommepegejob skal vise børn og unge vejen væk fra kriminalitet.....	11
Strammere greb, hårdere konsekvens og større retfærdighed	13
7. Styrket opholdsforbud	13
8. Forbud mod kontakt med andre bandemedlemmer	13
9. Skærpet straf for ydmygelsesvold	14
10. Dømte bandemedlemmer skal kunne fratages børne- og ungeydelse.....	14
11. Skærpet kontrol og tilsyn med prøveløsladte bandemedlemmer	14
12. Begrænsning af bandemedlemmers adgang til offererstatning	15
13. Tryggere møde med retssystemet for vidner og ofre	15
Våben væk fra gaden	17
14. Bandernes knivoverfald skal have hårdere konsekvenser	17
15. Større konsekvens for ulovlig besiddelse af kniv	17
16. Fordobling af strafferammen for våbenlagre	18
17. Intensiveret kontrol med skytteforeninger	18
18. Styrket indsats mod gas- og signalvåben	18
19. Større kriminalteknisk kapacitet i sager om skyderier	19
20. Landsdækkende frit lejde-aktion.....	19
Opgør med bandernes økonomiske kriminalitet	20
21. Udvidet Al Capone-samarbejde	20
22. Dobbelt straf for bandernes økonomiske kriminalitet.....	24
23. Bandernes udnyttelse af leasingbranchen skal stoppes	24
24. Nattelivsforbud skal forhindre narkosalg	24
25. Stærkere efterforskning af kryptovaluta	24
26. Udvidelse af muligheden for konfiskation af formuegoder.....	24
27. Udvidelse af politiets muligheder for hemmelig ransagning.....	25
28. Udvidelse af den tidsmæssige udstrækning af forsvarerpålæg m.v.	25
Flere og bedre værktøjer i kampen mod banderne	27
29. Udvidelse af politiets mulighed for at anvende civile agenter	27
30. Udvidelse af politiets mulighed for telefonaflytning	27
31. Forstærket efterretningsbillede i kriminalforsorgen	28
32. Bedre forudsætninger for at forbyde rockerborge og bandeklubhuse	28
33. Politiets kapacitet til dekryptering styrkes.....	28
34. Øget udveksling af oplysninger om bandemedlemmer i forbindelse med løsladelse	29
35. Styrkelse af exit-indsats	29
Styrket indsats over for bandernes grænseoverskridende kriminalitet	31
36. Politiets indsats mod grænseoverskridende kriminalitet skal styrkes	31
37. Afvisning og administrativ udvisning af tilrejsende bandekriminelle	31
38. Et nyt rejseforbud til personer, der er dømt for grov grænseoverskridende kriminalitet	31
39. Udvisningsdømte bandemedlemmer har ingen fremtid i Danmark.....	32

Forord

Danmark er nået langt i kampen mod banderne.

Ved udgangen af december 2022 var 1.308 personer registreret som tilknyttet en rocker- eller bande-gruppering. Tilsammen blev de idømt 375 års fængsel, og i hele 2022 var der gennemsnitligt fængslet 345 rockere og bandemedlemmer pr. måned. Det er godt. Men det er ikke godt nok. I løbet af december, januar og februar er der opgjort i alt 100 voldelige overfald begået med kniv. En del af dem har relation til bandemiljøet.

I sommeren 2023 var vi – igen – vidne til bandernes kyniske adfærd på Christiania i København, hvor en ung mand blev skuddræbt. Derfor har regeringen allerede fremlagt konkrete initiativer, der skal hjælpe politiet i kampen mod den organiserede narkotikakriminalitet. Vi vil give politiet mulighed for at udpege skærpede strafzoner målrettet åbenlys og organiseret handel med stoffer, og vi vil sikre, at politiet får de bedste forudsætninger for at fjerne dem, der deltager i hashandel, fra gaden ved at skærpe straffen, hvis et zoneforbud overtrædes.

For vi skal bandernes organiserede kriminalitet og deres afstumpede adfærd til livs.

Bandernes vold går ikke bare ud over banderne selv. Det skaber utryghed i lokalsamfundet. Og bag overfaldene gemmer sig ulykkelige pårørende og chokerede vidner, som ikke har noget at gøre med bandemiljøet. Særlig slemt står det til i de udsatte boligområder. Godt tre ud af 10 borgere i SUB-områderne har oplevet rocker- eller bandeaktiviteter i deres nabolag. Det er tre gange så mange som i resten af landet. Den form for ulighed i tryghed vil regeringen ikke sidde overhørig.

Banderne rekrutterer også benhårdt blandt vores børn og unge, hvor helt unge mennesker bliver lokket ind i kriminelle miljøer. Beregninger fra Justitsministeriet viser, at knap halvdelen af alle registrerede bandemedlemmer er under 25 år. Det skal vi ikke acceptere.

Med bandepakke I, II og III har skiftende regeringer sat ind fra flere sider for at bekæmpe banderne. Og serviceeftersynet af bandepakkerne har vist, at de forskellige tiltag har gjort en forskel.

Men rockere og bander skaber stadig utryghed

i gaderne. Og ligesom samfundet udvikler sig, udvikler den organiserede kriminalitet sig også. Det ser vi blandt andet i måden, hvorpå banderne tjener deres penge. Bandernes økonomiske kriminalitet udgør en stadigt større del af deres aktiviteter.

Med *Trygge Nabolag i Hele Danmark – Strammere Greb om Banderne* ønsker regeringen at sætte bredt ind mod bandernes uvæsen og tage hele paletten i brug. Vi kan ikke bekæmpe benhård bandekriminalitet med bløde tiltag alene. Samtidig kan vi ikke bryde fødekæden til banderne ved kun at slå hårdt ned med jernnæven.

Bandernes brutale vold og samfundsundergravende kriminalitet skal have betydelige og mærkbare konsekvenser. Det skal være strafbart at rekruttere unge til kriminalitet. Indsatsen mod både knive og skydevåben skal skærpes. Flere bagmænd skal stilles til ansvar for deres handlinger. Vi skal have skåret bandernes økonomiske livsnerve over. De hårdkogte bandekriminelle skal væk fra gaden, så vi kan give plads til en forebyggende indsats, der giver mening og virker. For forebyggelse er også en vigtig del af dette udspil. Vi skal sikre, at børn og unge ikke bliver en del af bandernes brutale verden.

Endelig skal politiet have de redskaber, politiet har brug for, til effektivt at kunne efterforske og bekæmpe bandernes kriminalitet og holde lokalsamfundene trygge. Banderne skal opleve konstant pres fra myndighederne, og de skal mærke, at der sættes resolut ind over for deres økonomiske kriminalitet.

Regeringens udspil skal ses som en del af regeringens samlede retspolitik, og vi kommer til at tage flere initiativer. Regeringen vil gennemføre en egentlig strafreform, hvor der sættes hårdere og mere konsekvent ind over for bl.a. alvorlig personfarlig kriminalitet. Vi vil også sætte yderligere ind over for økonomisk kriminalitet. Og vi vil styrke de forebyggende tiltag for at reducere risikoen for ny kriminalitet.

Med et endnu strammere greb om banderne får vi tryggere nabolag i hele Danmark.

København, september 2023,
Justitsminister Peter Hummelgaard

Nøgletal

1.308 personer

var ved udgangen af december 2022 registreret som tilknyttet en rocker-/bandegruppering

de blev i alt

sigtet 2.780 gange

for overtrædelser af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven,

og samlet idømt

375 års fængsel

66

Bandemedlemmer* dømt for overtrædelse af våbenloven

276

Bandemedlemmer* dømt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer

97

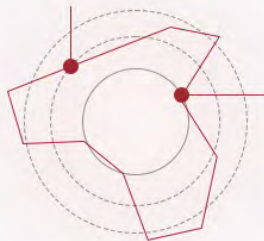

Bandemedlemmer* dømt for overtrædelse af knivloven

Visitationszoner

14

Visitationszoner

1.577
Visitationer

Politikredsene har i 2022 etableret **14 visitationszoner** med tilknytning til rocker- og bandemiljøet. Der blev i samme periode foretaget **1.577 visitationer** inden for visitationszonerne.

40 sårede og 4 dræbte

ved udgangen af december 2022 i konfliktrelaterede skyderier, knivstik m.v.

* 66 personer, der ved udgangen af 2022 var registreret som tilknyttet en rocker- eller bandegruppering, blev i 2022 dømt for overtrædelse af våbenloven.

* 276 personer, der ved udgangen af 2022 var registreret som tilknyttet en rocker- eller bandegruppering, blev i 2022 dømt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

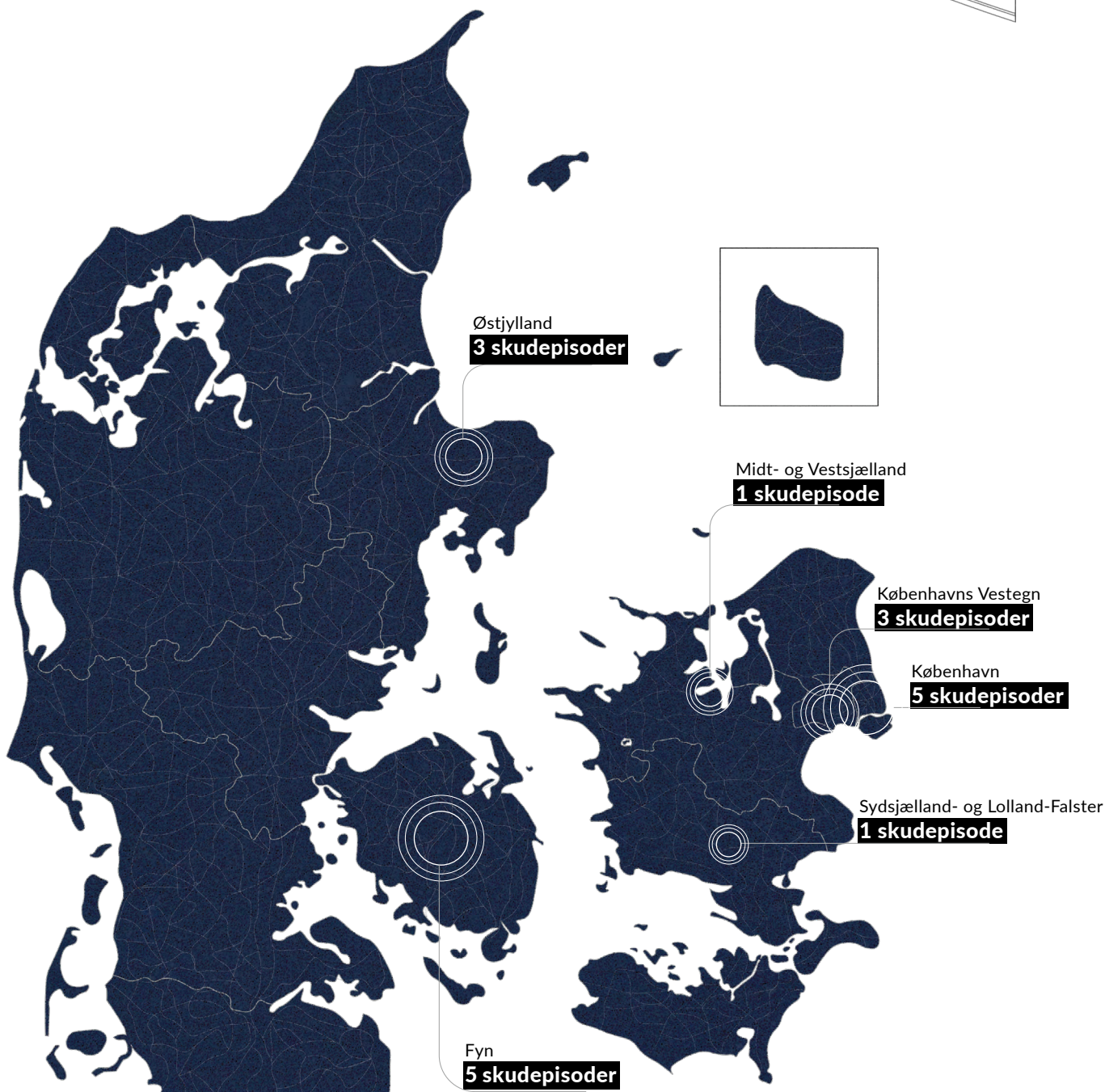
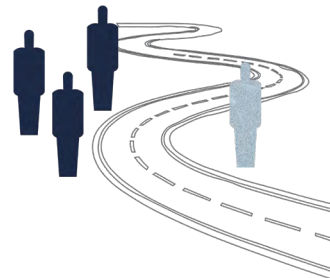
* 97 personer, der ved udgangen af 2022 var registreret som tilknyttet en rocker- eller bandegruppering, blev i 2022 dømt for overtrædelse af knivloven.

Ved udgangen af 2022 var der registreret

18 skudepisoder

i det offentlige rum med relation til rocker- og bandemiljøet.

Tre gange så stor en andel af borgere i SUB-områder har oplevet rocker- og bandeaktivitet i deres nabolag sammenlignet med resten af Danmark.

(Fortsat fra forrige side) Antallet af registrerede rocker- og bandemedlemmer kan variere fra måned til måned, hvorfor oplysninger om bl.a. sigtelser og strafmasse er dynamiske. Ovenstående data kan således kun sige noget om kriminaliteten blandt de personer, der var registreret som rocker- eller bandemedlem ved udgangen af 2022. Oplysningerne giver derfor ikke nødvendigvis et retvisende billede af kriminaliteten blandt personer, der forud for dette tidspunkt har været registreret som rocker- og bandemedlemmer. Det bemærkes, at opgørelsen over sigtelser er baseret på tal fra politiets sagsstyringsystem (POLSAS). Opgørelsen er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringsystem og ikke et egentligt statistisk system. Det bemærkes desuden, at vedtagne bødeforelæg ikke indgår i opgørelsen over fældende afgørelser. Det bemærkes endvidere, at oplysningerne om antal fældende afgørelser er analyseret på baggrund af Kriminalregisteret, hvorfor der skal tages forbehold for indtastningsfejl, forsinkede opdaterer m.v.

Bedre hånd om unge på kanten af bandekriminalitet

Nye beregninger fra Justitsministeriet viser, at 46 pct. af registrerede bandemedlemmer er under 25 år. Der er tale om helt unge mennesker, som bliver lokket ind i dybt kriminelle miljøer. Det er spild af liv. Den hårde kerne lokker den yngre generation med falske løfter om et liv i overhalingsbanen med masser af penge, hurtige biler og dyre ure. Men sandheden er, at der intet glørværdigt er over en tilværelse som bandemedlem. De fleste bandemedlemmer lever et usselt liv, hvor de konstant skal frygte for vold og gengældelse, og hvor politi og myndigheder er på nakken af dem.

Det er også centralt for regeringen, at vi sikrer en bedre resocialisering for bredt at kunne imødegå og forebygge kriminalitet. Der er bl.a. i den seneste flerårsaftale for kriminalforsorgens økonomi taget en række initiativer for at sikre bedre forudsætninger for et liv uden kriminalitet.

Derfor skal vi også have fat i de unge, inden banderne får kløerne i dem, og vi skal sende et klart signal om, at vi ikke vil acceptere, at banderne forsøger at ødelægge vores børn og unges liv. Det kræver indsatser på en række områder og fra flere forskellige myndigheder. Vi skal som samfund vise en vej ind i fællesskabet for de unge, der er i risiko for at vælge en kriminel løbebane – et fællesskab, hvor man kan være noget for sig selv, sin familie og for samfundet.

1. Fokuseret SSP-samarbejde skal afskærme brødre til bandemedlemmer fra bandemiljøet

For at sætte tidligt ind over for børn og unge med et ben i bandemiljøet skal der i SSP-samarbejdet sættes øget fokus på børn og unge i risiko for rekruttering til banderne, herunder navnlig børn og unge med familiemedlemmer,

som er tilknyttet bandekriminalitet. Det gælder ikke mindst småbrødre til bandemedlemmer.

Regeringen foreslår derfor at udvide SSP-samarbejdet til at omfatte:

- Øget informationsdeling i SSP-samarbejdet ved etablering af en retlig ramme. Den skal sikre, at politiet på en efterforskningsmæssigt betryggende måde f.eks. kan dele oplysninger i SSP-samarbejdet om, at et barns eller en ungs nære familiemedlemmer er dømt for bandekriminalitet eller oplysninger fra bandeindikationslisten.
- Den øgede mulighed for deling af oplysninger vil kunne føre til, at kommunerne hurtigere og tidligere kan sætte ind med indsatser over for børn og unge, som kan spænde fra familierettede indsatser til anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet.
- Oplysninger om, at et barns eller en ungs nære familiemedlemmer er dømt for bandekriminalitet, skal indgå som et væsentligt og tungtvejende element i kommunernes vurdering af, om der bør iværksættes en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 eller øvrige relevante og helhedsorienterede indsatser over for familien.

2. Videreudvikling og udbredelse af knock-knock-strategi

Banderne rekrutterer desværre blandt børn og unge, som bliver lokket ind i kriminelle miljøer. Børn og unge på kanten af organiseret kriminalitet og deres familie skal vide, at de er på vej ud på et galt spor, som intet godt fører med sig. Københavns Politi har gode erfaringer med at opsøge børn og unge, der er

på kanten af organiseret kriminalitet, og tage en forebyggende dialog med de unge og familierne. Denne metode er kaldt "knock-knock"-strategien og er baseret på fokuseret afskrækkelse af de potentielle rekrutter. De præventive samtaler igangsættes, når den unge i risiko for rekruttering til bandemiljøet er identificeret, og samtalen kan finde sted på den unges bopæl eller på gaden – eventuelt uden forudgående varsel. Den unge vil først blive oplyst om, at politiet har konstateret, at vedkommende har været i kontakt med det organiserede kriminelle miljø, og at der fremover vil blive holdt nøje øje med den unges færden, og at dette betyder en øget risiko for at blive sigtet eller anholdt, såfremt den unge begår kriminalitet. Erfaringer fra projektet tyder på en positiv virkning af indsatsen på de unges kriminalitet.

Denne metode skal alle politikredse have mulighed for at tage i brug, når politikredsene finder det gavnligt. Regeringen ønsker derfor at sikre, at strategien videreudvikles og stilles til rådighed for de øvrige politikredse. Dette skal ske ved at:

- Lade Københavns Politi konceptualisere den såkaldte knock-knock-strategi på baggrund af hidtidige erfaringer.
- Videreudvikle strategien, der indebærer, at politiet aktivt opsøger børn og unge, der er på kanten af bandekriminalitet, for at tage en forebyggende dialog.
- Stille konceptet til rådighed for de øvrige politikredse.

- Lade Rigs politiet lave løbende opfølgninger med henblik på at indsamle viden om, hvilke kredse der finder konceptet anvendeligt, og hvilken tilpasning der eventuelt er sket.
- Vidensdele de lokale tilpasninger mellem politikredsene.

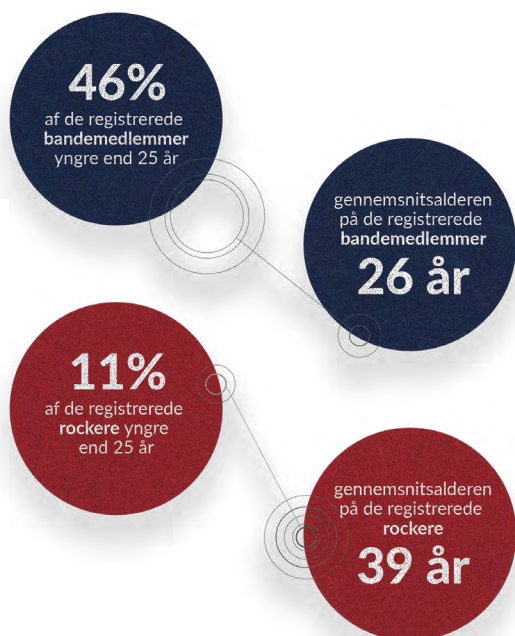
3. Videregivelse af fortrolige oplysninger om personer over 18 år til forældre og andre med lignende tætte relationer

Politiets erfaringer viser, at videregivelse af fortrolige oplysninger til forældre og andre med lignende tætte relationer om f.eks. den unges stofmisbrug eller væsentlige sociale problemer kan tjene til at aktivere den unges netværk. Det er derfor politiets vurdering, at adgangen til at videregive fortrolige oplysninger er et nyttigt redskab i det bandeforebyggende arbejde på tværs af myndighederne i relation til unge over 18 år.

Regeringen foreslår derfor at udvide retsplejelovens § 115 a således, at der indføres adgang for kommunerne til at videregive fortrolige oplysninger vedrørende personer, der er fyldt 18 år, til forældre eller andre, herunder familiemedlemmer, der har lignende tætte relationer til den pågældende, hvis videregivelsen må anses for nødvendig som led i en kriminalitetsforebyggende indsats over for personen. Kommunerne vil bl.a. kunne videregive oplysninger om allerede pådømte strafbare forhold, unges stofmisbrug og væsentlige sociale problemer. Kommunerne vil derimod ikke kunne videregive oplysninger, som er modtaget fra politiet om eksempelvis tilhørsforhold til kriminelle bander.

Knap halvdelen af alle bandemedlemmer er under 25 år

Ved udgangen af 2022 var:

Hvert fjerde bandemedlem har en bror, der også er eller har været bandemedlem eller rocker

En tidligere undersøgelse foretaget af Justitsministeriet viser, at 26 % af registrerede bandemedlemmer har en bror, der også er eller har været registreret som bandemedlem eller rocker. 8 % af registrerede rockere har en bror, der også er eller har været registreret som rocker- eller bandemedlem.

4. Rekruttering af børn og unge til kriminalitet skal gøres ulovligt

Når først unge er involveret i et kriminelt miljø, kan de blive presset til at deltage i kriminelle aktiviteter og udføre risikofyldte opgaver som f.eks. salg af narkotika. Voksne bandemedlemmer skal ikke kunne udnytte unge mennesker til at begå kriminalitet. Derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at forhindre, at unge bliver en del af et forrået miljø og på den måde måske ender som fuldgyldige bandemedlemmer.

At blive involveret i kriminalitet som ung kan have store negative konsekvenser for den unges fremtid. Selv et kortvarigt bandemedlemskab kan få langsigtede, negative konsekvenser for faktorer som kriminalitet, beskæftigelse og familie.

Regeringen foreslår, at der indsættes en ny bestemmelse i straffeloven, der selvstændigt kriminaliserer det at bidrage til, at en ung under 18 år involveres i kriminalitet, f.eks. ved opfordring, rådgivning eller ved at stille redskaber til rådighed. Det skal straffes, hvis kriminelle trækker unge mennesker ind i deres kriminelle løbebane.

Forslaget er målrettet personer, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffeloven m.v., for at imødegå risikoen for, at personer med tilknytning til kriminelle miljøer eller med anden kriminalitetserfaring ved f.eks. instruktion eller rådgivning bidrager til, at børn og unge involveres i kriminalitet.

5. Børn og unge i fødekæden til banderne skal i øget omfang i Ungdomskriminalitetsnævnet

En evaluering af Ungdomskriminalitetsnævnet fra Justitsministeriet peger på, at en række børn og unge, som vurderes at være i fødekæden til den hårde kerne eller i risiko for at begå yderligere alvorlig kriminalitet, ikke opfylder betingelserne for henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis barnet eller den unge er mistænkt eller dømt for kriminalitet og samtidig er registreret som antruffet med personer i bandemiljøet i politiets systemer, men hvor den begåede kriminalitet

ligger under grænsen for at kunne udløse en fængselsstraf og dermed en henvisning til Ungdomskriminalitetsnævnet.

Regeringen foreslår derfor, at ungdomskriminalitetslovens anvendelsesområde bliver udvidet, så børn og unge, der er i risiko for rekruttering til banderne, i højere grad end i dag vil kunne henvises til Ungdomskriminalitetsnævnet. I den forbindelse skal det undersøges, om bødestraf skal kunne udløse en henvisning, herunder hvordan det vil kunne indgå i den eksisterende ordning på en retssikkerheds- og ressourcemæssig forsvarlig måde.

6. Kommunale lommepengejob skal vise børn og unge vejen væk fra kriminalitet

Erfaringer viser, at unge, som har et fritidsjob, efterfølgende klarer sig bedre i uddannelse og i beskæftigelse. Denne erfaring skal tages med ind i kampen mod banderne, så færre unge gror fast i et kriminelt miljø. Lommepengejob kan give de kriminalitetstruede børn og unge, der selv har viljen, mod på en bedre tilværelse og fremtid.

Derfor foreslår regeringen, at kommunerne skal tilbyde et lommepengejob til 13-17-årige, som er motiverede for at forlade en truende kriminel løbebane. De unge får med et lommepengejob muligheden for at tjene deres egne penge, tage ansvar for deres eget liv og vælge en bedre fremtid uden kriminalitet.

Forslaget er målrettet de unge, som bliver henvist til Ungdomskriminalitetsnævnet, samt de børn og unge, hvor kommunerne efter serviceloven er forpligtet til at reagere på information fra politiet om, at en ung under 18 år er mistænkt for at have begået alvorlig kriminalitet.

Lommepengejobbet skal være et supplement til myndighedernes øvrige værktøjer. Unge, der har begået kriminalitet, skal mærke en klar konsekvens, men har de motivationen til at sige farvel til et liv med kriminalitet, skal de også have en fremstrakt hånd. Det skal være med til at bryde fødekæden til banderne. Det forventes, at det årligt vil være op mod 800 unge, som vil kunne blive tilbudt et lommepengejob.

Strammere greb, hårdere konsekvens og større retfærdighed

Bander skal mærke, at samfundet ikke tolererer deres kriminalitet og utryghedsskabende adfærd. Den hårde kerne, der har valgt kriminalitet som levevej, skal ikke forvente nogen form for tolerance. De skal væk fra gaden, så der bliver plads til at forstærke den forebyggende indsats.

Det kræver, at vi sætter hårdt mod hårdt.

Vi skal fjerne banderne fysisk fra deres sædvanlige miljø, og vi skal holde tættere øje med prøveløsladte bandemedlemmer. Det skal også kunne mærkes på pengepungen, hvis man har begået bandekriminalitet.

Det er indlysende, at vi ikke kan få bandernes konflikter til at gå væk alene med hårde tiltag som f.eks. strafskærpelser og forbud. Men hvis vi ikke tager hårdt ved de hårde kriminelle, og f.eks. får dem taget ud af spillet med en fængselsstraf, så bliver det sværere at arbejde forebyggende med lillebrorgenerationen.

Vi skal ikke tillade, at banderne terroriserer almindelige menneskers hverdag. Som samfund skylder vi de ofre, der har været udsat for bandekriminalitet, at de skyldige bliver draget til ansvar. Det er afgørende for retsfølelsen i samfundet.

7. Styrket opholdsforbud

I 2017 blev der indført mulighed for, at bandekriminelle kan idømmes et opholdsforbud, som betyder, at den dømte efter løsladelse ikke må færdes eller opholde sig i det område, som omfattes af forbuddet. I en evaluering af opholdsforbudsordningen fra februar 2022 vurderer politiet, at flere politikredse har gode

erfaringer med opholdsforbuddet.

Politiet vurderer, at opholdsforbud kan være et effektivt redskab til at fjerne bandemedlemmer fra deres sædvanlige nærmiljø. Bandemedlemmerne oplever det desuden typisk som meget indgribende at blive forhindret i at færdes i f.eks. det område, hvor de er opvokset og har haft deres daglige liv.

Men evalueringen viser også, at der er plads til forbedringer. Domstolene har således i visse tilfælde lagt til grund, at den bandetilknytning, som er en forudsætning for forbuddet, skal være gældende på domstidspunktet og ikke gerningstidspunktet. Det gør det i visse tilfælde svært at bevise bandetilknytningen, hvis den pågældende person f.eks. har været varetægtsfængslet i en længere periode op til dommen.

Regeringen foreslår på den baggrund, at det sikres, at det er tilknytningen på gerningstidspunktet, der er afgørende for, om der kan gives et opholdsforbud.

Derudover foreslår regeringen, at det sikres, at der kan varetægtsfængsles i førstegangstilfælde for overtrædelse af et opholdsforbud (og af det foreslåede kontaktforbud), og at et opholdsforbud også kan idømmes ved overtrædelse af knivloven.

8. Forbud mod kontakt med andre bandemedlemmer

Opholdsforbuddet kan være et effektivt redskab til at fjerne bandemedlemmer fysisk fra deres sædvanlige miljø. Bandegrupperinger er imidlertid meget dynamiske og mobile, herunder i forhold til deres opholdssted, og der er

eksempler på, at grupperes opholdssted er blevet flyttet til steder placeret uden for det geografiske område, der er omfattet af opholdsforbuddet.

Med henblik på at forebygge ny banderelateret kriminalitet og sikre, at dømte bandemedlemmer ikke falder tilbage i en bandekriminel løbebane, foreslår regeringen derfor at indføre et nyt såkaldt "kontaktforbud". Forbuddet skal forhindre, at dømte bandemedlemmer kontakter personer, som tilhører den samme gruppering som dem selv. Kontaktforbuddet skal kunne idømmes personer dømt for banderelateret kriminalitet. Overtrædelse af forbuddet skal som udgangspunkt medføre fængselsstraf.

9. Skærpet straf for ydmygelsesvold

Såkaldt ydmygelsesvold er et fænomen, der er set i en række sager i Danmark over de senere år. Der er set eksempler på unge mennesker, der tvinges til at kysse gerningspersonens sko, eller som overhældes med urin, imens det hele filmes og derefter deles på de sociale medier, så ydmygelsen forstærkes. I flere sager er det grupper af unge, der begår disse handlinger sammen.

Regeringen vil sætte ind over for tendensen ved at sende et tydeligt signal om, at ydmygelse af andre er uacceptabelt.

Regeringen foreslår, at straffelovens § 81 om skærpene omstændigheder ved straffastsættelsen ændres, så det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at en gernings

ydmygende karakter i almindelighed skal indgå som en skærpene omstændighed ved fastsættelsen af en straf. En sådan styrket indsats mod ydmygelsesvold skal være med til at sikre en skærpet straf.

10. Dømte bandemedlemmer skal kunne fratages børne- og ungeydelse

Offentlige forsørgelsesydelse udbetales som udgangspunkt uafhængigt af, om den pågældende tidligere f.eks. har modtaget dom for strafbare forhold. I 2019 blev der indført en automatisk karantæneordning for dømte bandekriminelle defineret som personer, der idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden straf af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, der er omfattet af den såkaldte "bandebestemmelse" i straffelovens § 81 a. Denne ordning omfatter dog ikke børne- og ungeydelse.

Regeringen foreslår at udvide karantæneordningen, så dømte bandemedlemmer fratages retten til børne- og ungeydelse.

11. Skærpet kontrol og tilsyn med prøveløsladte bandemedlemmer

En af de centrale opgaver i kriminalforsorgen er at føre tilsyn med, om de vilkår, der fastsættes i forbindelse med en prøveløsladelse, overholdes. Ved prøveløsladelse af bandemedlemmer fastsættes, hvis ikke særlige omstændigheder taler imod, vilkår om, at den pågældende i prøvetiden ikke opholder sig sammen med

Antal fængslede rocker- og bandemedlemmer

eller på anden måde har kontakt med andre med tilknytning til den pågældende gruppe, medmindre der er tale om nærtstående, eller der er tale om ophold eller kontakt som led i varetagelsen af et anerkendelsesværdigt formål. Tilsynet hermed skal sikre et konsekvent forløb, der hjælper den pågældende til at leve et liv uden kriminalitet.

For at sikre at prøveløsladte med bandetilknytning lever op til vilkårene for deres prøveløsladelse, foreslår regeringen at indføre et skærpet kontrol- og tilsynsregime over for prøveløsladte med bandetilknytning, herunder prøveløsladte som er underlagt et skærpet rocker/bande-vilkår.

Der skal således sikres tættere og hyppigere kontakt med den prøveløsladte, så kriminalforsorgen hurtigere kan blive opmærksom på eventuelle ændringer i den prøveløsladtes adfærd med henblik på at kunne reagere hurtigt, hvis de fastsatte vilkår overtrædes.

12. Begrænsning af bandemedlemmers adgang til offererstatning

Hvis man ved sin tilknytning til et kriminelt miljø sætter sig ud over og modarbejder samfundet og i den forbindelse kommer til skade, kan man ikke forvente, at staten – via offererstatningsordningen – understøtter én. Offererstatningen til en skadelidt, der har bandetilknytning, skal kunne nedsættes eller bortfalde. Derfor foreslår regeringen, at Erstatningsnævnet skal kunne lade erstatning bortfalde eller nedsætte, hvis offeret gennem sin adfærd har udsat sig for en særlig risiko for den pågældende skade.

13. Tryggere møde med retssystemet for vidner og ofre

Den daværende justitsminister nedsatte i december 2021 et offer- og vidnepanel, som skulle undersøge behovet for at styrke ofres og vidners møde med retssystemet. I den første

fase af arbejdet har panelet haft fokus på at undersøge, hvordan der kan sikres en bedre beskyttelse af ofre for og vidner til organiseret og banderelateret kriminalitet.

Offer- og vidnepanelet har i den forbindelse anbefalet følgende:

- At Justitsministeriet – i samarbejde med relevante aktører – igangsætter et arbejde med at identificere mulighederne for en model for midlertidig omplacering af ofre og vidner til anden bolig i sager om organiseret kriminalitet. Anbefalingen skal sikre, at ofre og vidner, der eksempelvis bor i samme boligområde som gerningspersonerne, kan tage ophold et andet sted under straffesagen for derved i højere grad at kunne føle sig trygge ved at tale med politiet og i mindre grad frygte repressalier rettet mod sig selv eller den nærmeste familie under straffesagens behandling.
- At fremgangsmåden ved indenretlige afhøringer efter retsplejeloven ændres, så afhøringen under hovedforhandlingen begynder med en dokumentation af ofrets eller vidnets indenretlige forklaring, og at de resterende afhøringer fokuseres på supplerende spørgsmål. Anbefalingen skal sikre, at ubehaget ved at skulle afgive (ny) forklaring for retten under straffesagens hovedforhandling mindskes.
- At retsplejeloven ændres, så det fremover bliver muligt at føre samtlige tiltalte ud af retslokalet, når et vidne skal afhøres, uanset om de pågældende er tiltalt for det forhold, som vidnet skal afgive forklaring om. Anbefalingen skal sikre, at ofre og vidner får en mere tryk oplevelse ved vidneforklaringen i retten i sager med flere tiltalte ved eksempelvis at kunne undgå at blive nedstirret af kammeraterne til en overfaldsmand.

Regeringen foreslår at gennemføre panelets anbefalinger.

Våben væk fra gaden

I løbet af december, januar og februar har politiet opgjort i alt 100 voldelige overfald begået med kniv. Alle knivoverfald har en forskellig historie og baggrund. Men en del af dem har relation til bandemiljøet.

Bag overfaldene gemmer sig ofre, ulykkelige familier og venner, chokerede vidner, større utryghed og en virkelighed, vi hverken kan eller vil acceptere. Brutale knivoverfald må ikke blive hverdag i Danmark.

Myndighederne har foretaget et omfattende serviceeftersyn af de tidligere bandepakker, og her er det politiets vurdering, at strafskærpelserne på våbenområdet generelt har fået personer i bandemiljøet til at ændre adfærd i forhold til, hvordan de omgås skydevåben. Desværre ser politiet også en øget tendens til, at bandemedlemmer besidder knive i det offentlige rum. Derfor foreslår regeringen at stramme yderligere op i lovgivningen om knive.

Den ændrede adfærd hos bandemedlemmerne skaber også andre udfordringer. Bl.a. benytter bandegrupperingerne ulovlige gas- og signalvåben. Disse våben kan bygges om, så de fungerer som almindelige skydevåben. Når hensynsløse bandemedlemmer har adgang til farlige våben, er det med til at skabe en forråelse af kriminaliteten. Derfor foreslår regeringen en række initiativer, der skal begrænse og slå hårdere ned på bandernes ulovlige våbenbrug.

14. Bandernes knivoverfald skal have hårdere konsekvenser

På baggrund af bandepakkerne er der indført en bestemmelse i straffelovens § 81 a, der gør det muligt at hæve straffen for bl.a. vold, tvang,

trusler og røveri til det dobbelte. Bestemmelsen kan finde anvendelse, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller er egnet til at fremkalde en konflikt mellem grupper af personer, hvor der som led i konflikten enten anvendes skydevåben eller anvendes våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Bestemmelsen kan endvidere finde anvendelse ved brandstiftelse.

Det er politiets vurdering, at bestemmelsen har været medvirkende til at nedbringe antallet af sager, hvor kriminelle grupper besidder skydevåben i det offentlige rum. Desværre ses en øget tendens til, at kriminelle grupperinger i stedet for skydevåben i stigende grad benytter knive til at begå voldelige overfald.

Regeringen foreslår derfor at udvide straffelovens § 81 a, så den også kan finde anvendelse, når der bruges knive som led i en konflikt.

15. Større konsekvens for ulovlig besiddelse af kniv

Det må aldrig blive hverdag at gå med kniv i Danmark, og regeringen vil derfor sætte yderligere ind mod ulovlig besiddelse af knive.

Regeringen foreslår derfor følgende:

- Bødestrafen for ulovlig besiddelse af tilladelseskrævende knive og blankvåben mv. i hjemmet uden behørig tilladelse fra politiet forhøjes til 5.000 kr. i førstegangstilfælde og 7.500 kr. i andengangstilfælde, når der ikke foreligger skærpende omstændigheder. Ved tredjegangstilfælde vil straffen – ligesom i dag – skulle være en frihedsstraf.

- Bødestraffen for ulovlig besiddelse af knive og blankvåben mv. på offentligt tilgængelige steder forhøjes til en bøde på 10.000 kr. i førstegangstilfælde, når der ikke foreligger skærpende omstændigheder. Ved anden- og tredjegangstilfælde vil straffen – ligesom i dag – skulle være en frihedsstraf.
- Straffen for ulovlig besiddelse af knive under skærpende omstændigheder skærpes, således at førstegangstilfælde som udgangspunkt straffes med 14 dages fængsel i stedet for 7 dages fængsel, og at andengangstilfælde straffes med 30 dage i stedet for 14 dages fængsel, som straffen i udgangspunktet ligger på i dag.
- En udvidelse af begrebet "skærpende omstændigheder", så ulovlig besiddelse af kniv uden anerkendelsesværdigt formål på ungdomsskoler, uddannelsesinstitutioner, ungdomsklubber og i den offentlige transport altid skal anses for at være besiddelse under skærpende omstændigheder.

16. Fordobling af strafferammen for våbenlagre

Straffen for besiddelse af flere våben på samme sted (våbenlagre) skal i højere grad afspejle forbrydelsens grovhed.

Den nuværende strafferamme på fængsel fra 2 år indtil 8 år i straffelovens bestemmelse om grove våbenlovsovertrædelser kan gøre det vanskeligt ved fastsættelsen af straffen i tilstrækkelig grad at afspejle den alvor, hvormed samfundet ser på meget grove overtrædelser af våbenlovgivningen, f.eks. i forbindelse med sager om besiddelse af et stort antal våben på samme sted (våbenlagre).

Regeringen foreslår derfor, at strafferammen for besiddelse af flere våben på samme sted stiger fra 8 til 16 års fængsel. Samtidig skal normalstraffen for våbenlagre skærpes med en tredjedel.

17. Intensiveret kontrol med skytteforeninger

Politiet har erfaret, at visse personer relateret til bandemiljøet har udnyttet skytteforeninger til at lære at skyde med og håndtere skydevåben, hvilket øger risikoen for flere alvorlige og evt. dødelige skudepisoder. Sikkerheden i skytteforeninger blev med bandepakke III skærpet, så alle medlemmer af skytteforeninger, som har adgang til våben, skal være vandelsgodkendt af politiet. Men der er brug for at sætte yderligere ind for at begrænse

muligheden for, at bandemedlemmer og andre med tråde til organiseret kriminalitet kan udnytte skytteforeninger til at træne skydefærdigheder. Regeringen foreslår derfor, at der sker en intensiveret kontrol med prøveskydninger i skytteforeningsregi ved at:

- Nedsætte kalibergrænsen fra 9 mm (.38/.357) til 5,6 mm (kaliber .22) for de skydevåben, der kan anvendes i forbindelse med prøveskydninger,
- Nedsætte antallet af gange, skytteforeninger kan overlade skydevåben til personer, der ikke forinden har opnået politiets samtykke, fra fem til to prøveskydninger pr. person inden for en periode på 12 måneder,
- Skytteforeninger skal stille krav om fremvisning af billedlegitimation ved overladelse af et våben, og oplysninger herom skal registreres, inden overladelsen sker,
- Indføre en ny pligt for skytteforeningerne til at føre elektronisk logbog over de personer, der får overladt skydevåben, ligesom politiet efter anmodning skal kunne få logbøgerne udleveret og
- Strafpålægge skytteforeninger, der f.eks. ikke overholder det tilladte antal prøveskydninger, logningspligten og kalibermål.

18. Styrket indsats mod gas- og signalvåben

Det er positivt, at udbuddet af skydevåben er faldet. Det er til gengæld et stort problem, at udbuddet af både omdannede og ikke-omdannede gas- og signalvåben ligger på et højt niveau.

Bandemiljøet står bag en væsentlig del af alle ulovlige våben i Danmark – herunder omdannede og ikke-omdannede gas- og signalvåben.

Overtrædelser af våbenlovgivningen, der begås med omdannede gas- og signalvåben, sidestilles efter gældende ret strafmæssigt med våbenlovsovertrædelser, der begås med funktionsdygtige originale skydevåben.

Regeringen foreslår imidlertid at hæve straffen efter våbenloven for at indføre, fremstille, besidde, bære og anvende ikke-omdannede gas- og signalvåben uden tilladelse.

Det foreslås således, at det i almindelighed vil skulle anses som en skærpende omstændighed, at den pågældende tidligere er straffet for visse overtrædelser af våbenlovgivningen eller personfarlig kriminalitet, så straffen i disse

tilfælde vil skulle hæves fra bøde til en kortere frihedsstraf i førstegangstilfælde. Det foreslås endvidere at skærpe straffen ved at hæve det gældende straffniveau omkring det dobbelte i forhold til den straf, der i dag fastsættes af domstolene. Dette vil f.eks. indebære, at besiddelse af et ikke-omdannet gas- og signalvåben på bopælen, der som udgangspunkt i dag straffes med en bøde på 4.000 kr., fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med en bøde på 8.000 kr.

19. Større kriminalteknisk kapacitet i sager om skyderier

Regeringen foreslår at styrke politiets kapacitet til at foretage kriminaltekniske undersøgelser i skudsager. Formålet er at sikre, at politiet kan levere hurtige svar på ballistiske undersøgelser, så undersøgelsesresultaterne kan anvendes på et tidligt stadie af efterforskningen, og så resultaterne kan medvirke til at målrette politiets efterforskning og dermed samtidig reducere politikredsens sagsbehandlingstid.

20. Landsdækkende frit lejde-aktion

I forbindelse med tidligere bandepakker har der været gennemført såkaldte frit lejde-aktioner, hvor borgere i en given periode har kunnet aflevere våben, ammunition m.v., uden at der rejses tiltale for overtrædelse af våbenlovgivningen. Udbyttet fra disse aktioner kommer ikke nødvendigvis fra personer i bandemiljøet, men aktionerne kan have den effekt, at det bliver mere vanskeligt for de kriminelle grupperinger at anskaffe sig våben.

De tidligere aktioner har vist sig at være effektive. Ved den seneste frit lejde-aktion i 2017 endte den samlede mængde af skydevåben på 10.459 stk., og der blev derudover indleveret betydelige mængder ammunition og eksplosive genstande (deriblandt granater og sprængstof).

Regeringen foreslår på den baggrund, at der gennemføres en ny frit lejde-aktion med henblik på at nedbringe antallet af våben og derved mindske risikoen for, at de falder i hænderne på de kriminelle bander.

Opgør med bandernes økonomiske kriminalitet

Bandernes økonomiske kriminalitet udgør en stadig større del af deres aktiviteter. Deres lyssky forretninger indbefatter bl.a. hvidvask af udbytte, stråmandsvirksomhed, svindel med skatter og afgifter og med leasingkøretøjer. De penge, som banderne tjener på økonomisk svindel, bliver brugt til at finansiere bandernes øvrige kriminalitet.

Det undergraver samfundet, når kriminelle bandemedlemmer snyder statskassen for store beløb, mens andre går på arbejde, tjener en ærlig løn og betaler deres skat. Der er tale om penge, som kunne være brugt til gavn for os alle sammen. Til fælles velfærd. Derfor skal banderne opleve et konstant pres fra myndighederne, og de skal mærke, at der sættes resolut ind over for økonomisk svindel.

Med oprettelsen af National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) og Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet (SSK) er indsatsen mod den mest komplekse, økonomiske kriminalitet blevet styrket. Herudover er kontrolindsatsen mod økonomisk kriminalitet hos Erhvervsstyrelsen styrket med machine learning, hvilket har bidraget til at målrette indsatsen mod de mest alvorlige sager og sætte tidligere ind. Desuden medfører den historiske styrkelse af skattekontrollen, hvor der er ansat 1.000 nye medarbejdere, at Skattestyrelsens kontrol af økonomisk kriminalitet og behandling af straffesager er styrket.

Men der er behov for flere initiativer, som styrker bekæmpelsen af den organiserede økonomiske kriminalitet. Regeringen er derfor også ved at undersøge yderligere indsatser målrettet økonomisk kriminalitet bl.a. øget samarbejde og bedre udnyttelse af data på tværs af myndigheder.

21. Udvidet Al Capone-samarbejde

Myndighederne samarbejder allerede i dag på en række områder for at bekæmpe økonomisk kriminalitet. Samarbejdet sker bl.a. i regi af det såkaldte Al Capone-samarbejde, hvor kommuner,

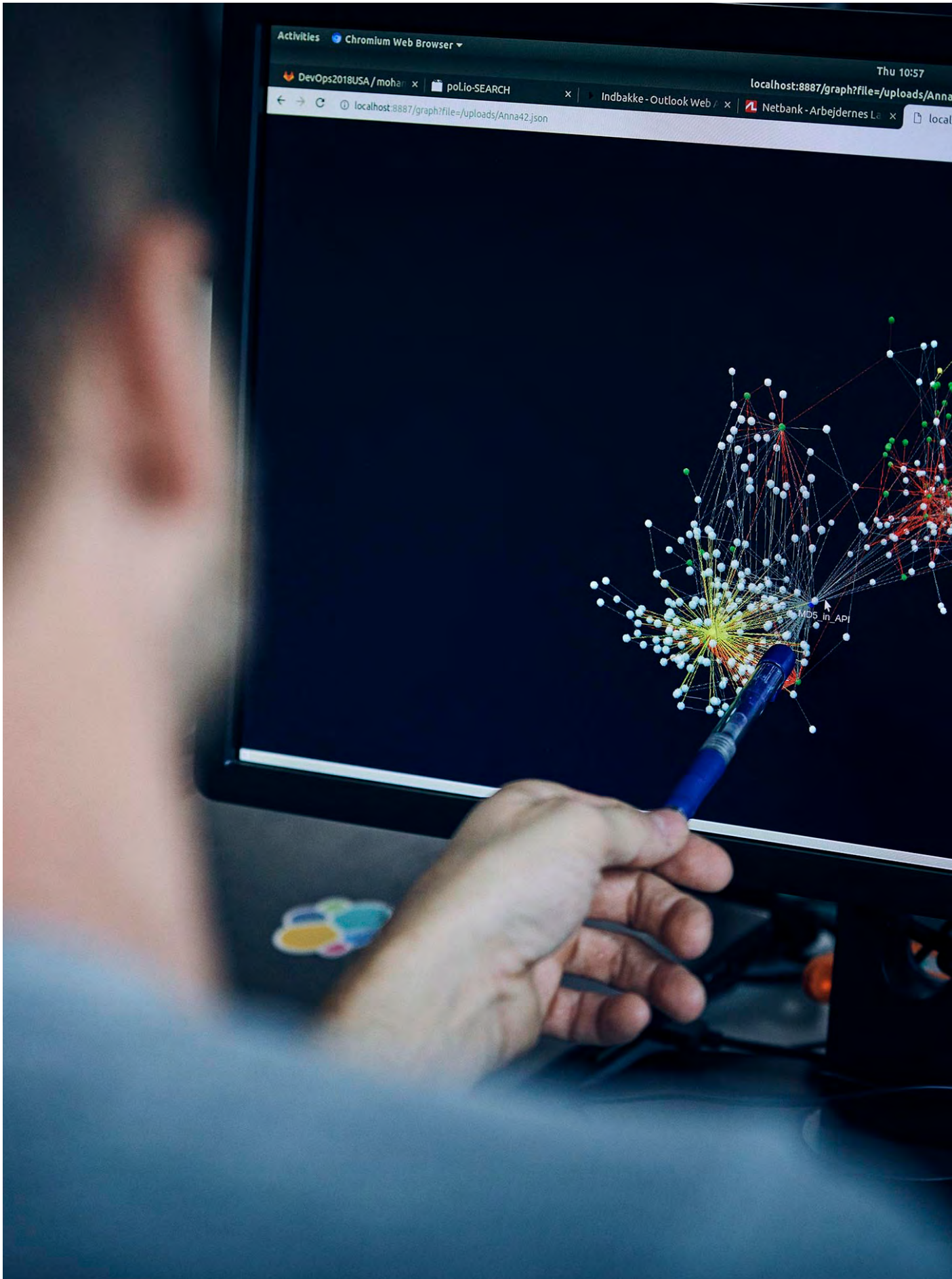
politi og Skatteforvaltningen arbejder tæt sammen og deler oplysninger indbyrdes med henblik på at bekæmpe svindel med sociale ydelser og derved stresse bandemedlemmer fra flere sider. Et serviceeftersyn af de seneste bandepakker viser, at indsatsen virker, men det fremgår også at politiet og Skattestyrelsen vurderer, at den økonomiske kriminalitet i bandemiljøet er stigende i omfang og kompleksitet.

Samtidig er det ifølge politiet en velkendt problemstilling, at eksempelvis rockere i visse dele af byggebranchen benytter sig af hvidvask og sort arbejde.

På den baggrund ser myndighederne et potentiale i at udvide og styrke det eksisterende samarbejde mellem myndighederne om at bekæmpe bandernes økonomiske kriminalitet.

Regeringen foreslår på den baggrund, at:

- Der etableres et fast, operativt samarbejde under ledelse af NSK og med deltagelse af bl.a. Skattestyrelsen, Gældsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet, som har snitflader til bandernes økonomiske kriminalitet, der bl.a. vil udveksle data og få til opgave løbende at gennemgå og afdække bandegrupperinger og enkelte bandemedlemmers økonomiske forhold samt de virksomheder, som har tilknytning hertil.
- Der etableres en national, tværfaglig efterforskningsgruppe med deltagelse af politiet, Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen, der målrettet og med primært fokus på bandemiljøet skal efterforske sager om organiseret skatte- og momssvig.
- Gældsstyrelsen bliver en integreret del af det nuværende Al Capone-samarbejde i politikredsene.

Bandernes økonomiske kriminalitet er blevet mere kompleks

Rigspolitiet og Skattestyrelsen vurderer, at adfærden i bandemiljøet i et vist omfang har ændret sig siden etableringen af det lokale Al Capone-samarbejde i 2018, idet der ikke i samme omfang som tidligere konstateres uberettiget modtagelse af sociale ydelser mv.

Derimod er det Rigspolitiets og Skattestyrelsens vurdering, at den økonomiske - herunder skatteøkonomiske - kriminalitet i bandemiljøet er stigende i både omfang og kompleksitet. Det vurderes i den forbindelse, at bandemedlemmer bl.a. udnytter den lette og digitaliserede adgang til oprettelse af virksomheder og bankkonti til at begå forskellige former for økonomisk kriminalitet. Bl.a. har politiet konstateret, at de kriminelle grupper i vidt omfang ses at have virksomhedsrelationer.

Herudover ses en stigende professionalisering af de kriminelle aktiviteter, hvor grupperinger anvender forskellige facilitatorer og rådgivere med særlig faglig og strukturel indsigt til at sløre eller medvirke til de kriminelle aktiviteter.

Kilde: Serviceeftersyn af bandepakkerne, 2022

Hvidvask igennem virksomhed (2019)

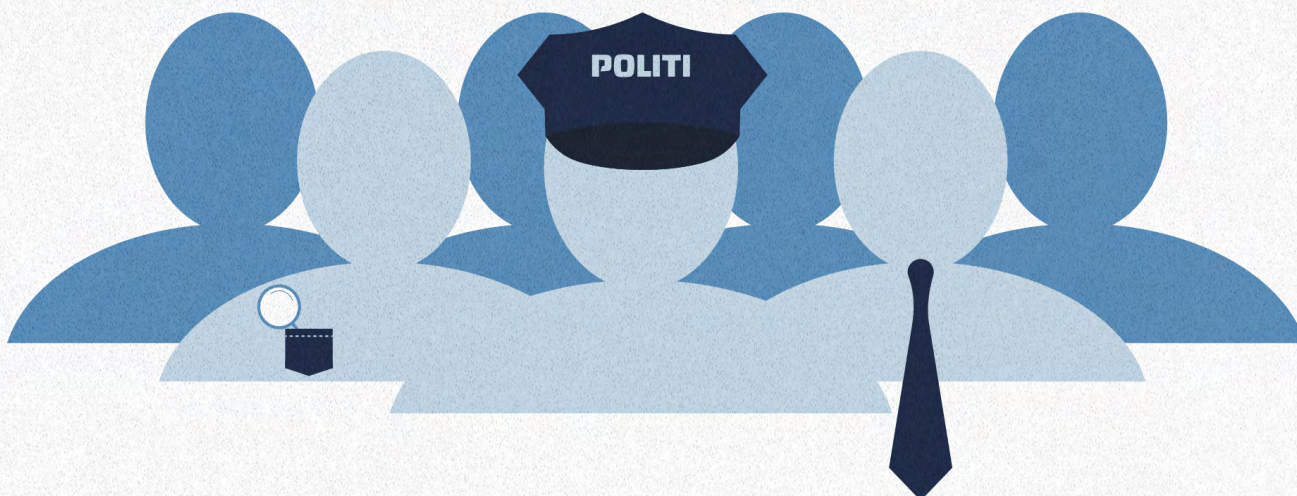
En gerningsperson modtog over en periode på 27 dage 1,5 millioner kr., som vedkommende via sin virksomhed overførte til andre konti. Politiet og retten vurderede det skete som led i at sløre, hvor et kriminelt udbytte kom fra, og personen blev idømt fængsel i 6 måneder for blandt andet hvidvask efter straffelovens § 290 a.

Kontaktbedrageri (2020)

En ældre kvinde blev ringet op af en gerningsperson, der udgav sig for at være fra kvindens bank. Kvinden gav telefonen til sin søn, hvorefter sønnen i god tro udleverede oplysninger om kvindens NemID. Med den adgang overførte gerningspersonen 300.000 kr. fra kvindens konto. Det bemærkes, at der ikke er faldet dom i sagen.

Hvidvask gennem hvervet muldyr (2022)

Hvidvask gennem hvervet muldyr
En gerningsperson fik via Snapchat kontakt til et muldyr, der efter et indledende møde fik overført 80.000 kr. Pengene er franarret en ældre person ved kontaktbedrageri. Gerningspersonen, muldyret og en tredje medgerningsperson overførte ca. halvdelen af pengene til et andet muldyr, hvorfra pengene blev hævet i kointanter ved at køre rundt til hæveautomater. Den anden halvdel blev brugt til køb af kryptovaluta. Det bemærkes, at der ikke er faldet dom i sagen.

Om Al Capone-samarbejdet

Al Capone-samarbejdet består af en række tværsektorielle task forces med deltagelse af politiet, Skattestyrelsen og relevante kommuner, som håndterer konkrete sager, hvor myndighederne bliver opmærksomme på bandemedlemmer, som udviser en adfærd, der giver grund til at mistænke, at de pågældende uretmæssigt modtager offentlige ydelser eller lever på en måde, der ikke harmonerer med det forhold, at de samtidig har forfalden gæld til det offentlige.

Regeringen lægger op til, at Al Capone-samarbejdet udvides fra at fokusere på bl.a. svindel med sociale ydelser til at kigge bredere på bandernes økonomiske forhold herunder virksomhedsforhold.

Myndighedskredsen udvides, så også bl.a. Erhvervsstyrelsen deltager, ligesom der etableres en tværgående efterforskningsgruppe bestående af politiet, Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen.

I 2022 behandlede Al Capone-task force:

608 personer

Kilder: NSK's rapport om rocker- og bandesituationen i Danmark 2022, Rigspolitiet. Det bemærkes, at ovenstående opgørelser bl.a. er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Opgørelserne er endvidere baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at der vil kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysninger i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

22. Dobbelt straf for bandernes økonomiske kriminalitet

For at sende et klart signal om, at samfundet ikke vil se til, mens banderne begår grov økonomisk kriminalitet og dermed understøtter det økonomiske grundlag for deres samfundsskadelige aktiviteter, foreslår regeringen, at straffen for visse banderelaterede formueforbrydelser, som begås med henblik på at tilvejebringe indtægtskilder for banderne og dermed understøtte det økonomiske grundlag for deres samfundsskadelige aktiviteter, skal kunne forhøjes med indtil det dobbelte ved f.eks. at udbygge straffelovens § 81 a.

23. Bandernes udnyttelse af leasingbranchen skal stoppes

Politiet vurderer, at leasingbranchen er forbundet med flere former for økonomisk kriminalitet, som i visse tilfælde har kobling til bandemiljøet. Kriminalitetsudfordringerne på leasingområdet dækker ifølge politiet over en række forskellige problematikker. Det gælder f.eks. såkaldt kloning af biler, hvor et stjålet dansk eller udenlandsk køretøj påføres et stelnummer fra et tilsvarende udenlandsk køretøj og udstyres med falske told-/registreringsdokumenter. Herefter bliver det godkendt i en synshal og leases ud.

Regeringen vil sætte ind over for de brodne kar i leasingbranchen. Konkret foreslår regeringen at styrke kontrollen med synshallers toldsyn og gøre det målrettet, herunder ved at øge kontroltrykket i forhold til synshaller. Derudover skal politiet have bedre værktøjer til at foretage kriminaltekniske undersøgelser af køretøjer (vehicle forensics) med henblik på at styrke mulighederne for at afdække, hvorvidt et køretøj er "klonet", dvs. hvor stelnummeret fra en lovlig bil anvendes til at skjule identiteten af en stjålet bil.

24. Nattellivsforbud skal forhindre narkosalg

Det er en kendt sag, at banderne bl.a. understøtter deres levevis ved ulovlige indtægter fra salg af narkotika. Det skal være trygt at færdes i nattelivet i Danmark. Narkotika hører ikke hjemme hverken på klubber eller andre steder, hvor danskerne fester. Derfor foreslår regeringen, at personer, der sælger narkotika i nattelivet, skal kunne idømmes et forbud mod at komme i nattelivet. Det skal være med til at holde narkotika ude af nattelivet med den utryghed, dette indebærer, samt gøre det sværere for banderne at tjene penge på narkohandel.

25. Stærkere efterforskning af kryptovaluta

Digitale kryptovalutaer giver brugere på tværs af kloden mulighed for at foretage transaktioner direkte og således undgå mellemhånd i form af eksempelvis banker. Kryptovaluta kan endvidere sendes og modtages anonymt, hvilket udnyttes af organiserede kriminelle til illegale pengetransaktioner. Politiet vurderer, at det i efterforskningen af banderelateret kriminalitet kan være en fordel at inddrage analyser af kryptovalutaspor. Det gælder bl.a. i sager, der vedrører handel med illegale varer som narkotika og våben via markedspladser på darkweb. Analyserne giver mulighed for at dokumentere pengestrømme, ligesom de kan medvirke til at identificere og knytte personer sammen i (kriminelle) netværk.

Regeringen foreslår derfor at styrke politiets efterforskning af sager vedrørende kryptovaluta, herunder ved at tilføre personalemæssige ressourcer til politiet samt ressourcer til anskaffelse af software i stand til at analysere kryptovalutaspor.

26. Udvidelse af muligheden for konfiskation af formuegoder

Kriminalitet må ikke kunne betale sig – og kriminelle skal ikke kunne leve over evne i forhold til deres eventuelle lovlige indtægter. Efter straffelovens § 76 a er der udvidet adgang til konfiskation af formuegoder fra personer, der findes skyldige i visse strafbare forhold, hvis en række betingelser er opfyldt. Det er bl.a. en betingelse, at formuegodet skal udgøre en værdi på ca. 73.000 kr. (50.000 kr. i 1997-niveau). Denne betingelse er til hinder for, at der kan ske konfiskation af f.eks. designermøbler, der ikke overstiger værdigrænsen.

Efter bestemmelsen er der endvidere mulighed for konfiskation fra personens ægtefælle eller samlever, hvis en række betingelser er opfyldt. Politiet har imidlertid set eksempler på, at ægtefæller – med henblik på at omgå statens mulighed for at foretage udvidet konfiskation af formuegoder hos ægtefællen – bliver skilt og derefter registreret med forskellige bopælsadresser, men i den efterfølgende periode får børn sammen. Da der alene kan ske konfiskation fra ægtefælle eller samlever, vil der efter de nuværende regler ikke kunne ske konfiskation fra f.eks. kærester eller børn. Regeringen foreslår derfor at afskaffe værdigrænsen og udvide personkredsen til også at omfatte andre nærtstående end ægtefæller og samlever.

27. Udvidelse af politiets muligheder for hemmelig ransagning

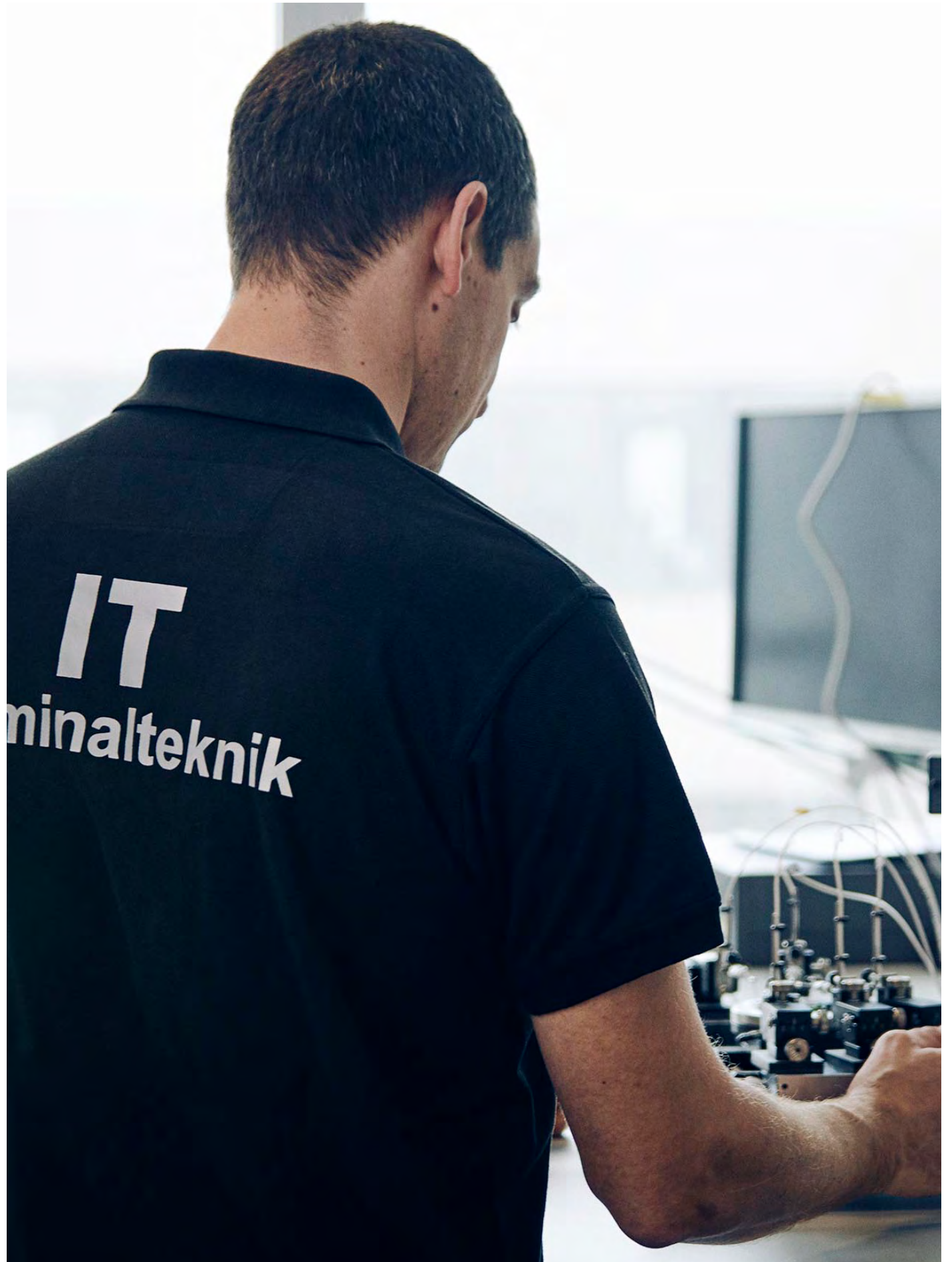
Det er politiets vurdering, at muligheden for at udføre hemmelig ransagning i sager om bedrageri, databedrageri, hæleri og hvidvask af særligt grov beskaffenhed kan give en efterforskningsmæssig værdi i forhold til bevissikring og beslaglæggelse af værdier, og dermed også i forhold til bevisførelsen i forbindelse med straffesagen. Det kan således være afgørende for bevisførelsen i en straffesag at få fastlagt, at f.eks. kontanter hidrører fra kriminelle forhold, og hvor store summer der er håndteret af de mistænkte. I den forbindelse vurderer NSK, at hemmelig ransagning ofte vil være eneste mulighed for at sandsynliggøre omfanget af bl.a. hvidvask, hvilket kan have betydning for vurderingen af forbrydelsens omfang og udmålingen af straf.

Regeringen foreslår på den baggrund at udvide bestemmelsen om hemmelig ransagning i retsplejelovens § 799 til også at omfatte bedrageri, databedrageri, hæleri og hvidvask, når kriminaliteten er af særligt grov beskaffenhed.

28. Udvidelse af den tidsmæssige udstrækning af forsvarerpålæg m.v.

Sager om økonomisk kriminalitet kan være komplekse og strække sig over en længere periode. Politiets finansielle efterforskning, der skal sikre tilvejebringelse af udbytte fra kriminalitet og andre aktiver, kan dermed pågå både før, under og efter hovedforhandling i straffesagen. Den nuværende retstilstand, hvorefter tiltalte kan få indsigt i politiets finansielle efterforskning senest på det tidspunkt, hvor den tiltalte har afgivet forklaring under hovedforhandlingen, indebærer, at den tiltalte får mulighed for at skjule eller forbruge udbytte fra kriminaliteten. Det kan f.eks. være ved at skjule et aktiv, som politiet mener, at der er grundlag for at beslaglægge.

Regeringen foreslår, at reglerne ændres, således at bl.a. bandemedlemmer ikke har mulighed for at hindre politiets efterforskning og få gavn af udbyttet af den kriminalitet, de har begået. Initiativet indebærer, at den tidsmæssige udstrækning af et forsvarerpålæg og perioden for, hvor længe politiet kan afslå at udlevere materiale til en sigtet uden forsvarer, kan forlænges, hvis det er nødvendigt af hensyn til en finansiell efterforskning eller til sikring af krav i sagen, medmindre det giver anledning til betænkeligheder for varetagelsen af pågældendes forsvar.

IT
ninaltechnik

Flere og bedre værktøjer i kampen mod banderne

På baggrund af tidligere bandepakker har politiet løbende fået udvidet værktøjskassen for bedre at kunne efterforske den banderelaterede kriminalitet. Det har skabt et øget pres på bandemiljøet. Men når den organiserede kriminalitet udvikler sig, skal vi som samfund følge med.

Bandernes kriminalitet bliver mere kompleks, og de bliver bedre til at skjule den bag bl.a. krypterede kommunikationstjenester. Derfor skal vi hele tiden se på, om vi har de værktøjer, der skal til for at sætte effektivt ind over for bandernes kriminalitet. Vi skal sikre, at vi er på forkant med udviklingen.

29. Udvidelse af politiets mulighed for at anvende civile agenter

Kriminalitet begået i bandemiljøet og lignende kriminelle miljøer er typisk kendetegnet ved, at toneangivende personer i miljøet ikke selv involveres direkte i udførelsen af de kriminelle handlinger. Det vil således typisk være andre personer, der udfører forskellige handlinger som afhentning, opbevaring eller bortskaffelse af ulovlige effekter. Sådanne effekter, f.eks. våben eller stjålne køretøjer, er af væsentlig betydning for politiets efterforskning og opklaring af banderelateret kriminalitet, men politiet vil som udgangspunkt ikke selv kunne opnå adgang til effekterne gennem anvendelse af politiagenter, navnlig fordi det er særdeles vanskeligt at infiltrere de kriminelle miljøer. Civile personer, som i forvejen er kendt i eller en del af det kriminelle miljø, vil derimod oftere kunne komme i en situation, hvor det vil være både nemt og naturligt for den pågældende f.eks. at modtage eller på anden vis komme i besiddelse af ulovlige effekter m.v., der relaterer sig til kriminalitet begået i det pågældende miljø.

Regeringen foreslår derfor at styrke politiets arbejde med især bandekriminalitet, men også anden alvorlig kriminalitet, ved at udvide politiets mulighed i retsplejeloven for at anvende civile personer til agentvirksomhed.

30. Udvidelse af politiets mulighed for telefonaflytning

Anklagemyndigheden har i dag mulighed for at indhente en retskendelse, der gør det muligt at aflytte alle de telekommunikationsmidler, som en mistænkt må antages at benytte (kendelse på personen). Anklagemyndigheden behøver i så fald ikke løbende at indhente nye retskendelser, hvis den mistænkte ofte skifter telefon. Denne type indgreb har haft en særdeles positiv effekt. Det gælder navnlig i sager om grov narkotikakriminalitet og grov våbenlovskriminalitet.

Organiserede kriminelle begår i vid udstrækning også økonomisk kriminalitet, herunder tyveri af særlig grov beskaffenhed, hvidvask af særlig grov beskaffenhed, skatte-, told-, afgifts- og tilskudsunddragelse af særlig grov karakter, og er involveret i omfattende handel med dopingmidler. Samtidig er de erfaringsmæssigt sikkerhedsbevidste og forsøger at sløre deres handlinger ved at anvende flere forskellige kommunikationsmidler, f.eks. ved hyppigt at skifte telefon/simkort.

Det er efter de gældende regler ikke muligt at indhente kendelse på personen i bl.a. efterforskninger om økonomisk kriminalitet og omfattende handel med dopingmidler. Regeringen foreslår derfor at udvide bestemmelsen i retsplejeloven om telefonaflytning "på personen", så den kan anvendes i forbindelse med flere kriminalitetsformer.

31. Forstærket efterretningsbillede i kriminalforsorgen

De efterretninger, som kriminalforsorgen modtager fra politiet om fængslede bandemedlemmer og omvendt, er vigtige. Det kan være efterretninger om enkeltpersoners tilhørsforhold, bandernes organisering og aktiviteter som f.eks. indsmugling af euforiserende stoffer i fængslerne. Aflytning af telefoner i kriminalforsorgen er en af flere kilder til at afdække forhold, der kan udgøre en trussel mod orden og sikkerhed i kriminalforsorgens institutioner, ligesom aflytning kan være et væsentligt element i kriminalitetsbekæmpelsen i øvrigt. Regeringen foreslår derfor at styrke udvekslingen af oplysninger mellem kriminalforsorgen og politiet samt styrke efterretningsbilledet i kriminalforsorgen.

På den baggrund foreslår regeringen at:

- Sikre forudsætningerne for en bedre datadeling mellem kriminalforsorgen og politiet ved at give oplysninger, som politiet udveksler med kriminalforsorgen om bandemedlemmer, samme grad af beskyttelse mod indsigt, som når oplysningerne behandles i Politiets Efterforskningsstøttedatabase (PED).
- Øge aflytningsmulighederne i fængsler og i arrester.
- Give bedre mulighed for udlæsning af elektroniske medier, herunder mobiltelefoner, fundet i kriminalforsorgens institutioner.

32. Bedre forudsætninger for at forbyde rockerborge og bandeklubhuse

Enkelte kommuner har givet udtryk for, at lov om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe (samlingsstedsforbudsloven) er svær at anvende i praksis, og at kommunerne savner vejledning i forhold til anvendelse af loven.

Det skal sikres, at kommunerne har de bedste forudsætninger for at forbyde rockerborge og bandeklubhuse.

Regeringen foreslår derfor, at Justitsministeriet i samarbejde med kommunerne udarbejder en vejledning om samlingsstedsforbudsloven med henblik på at sikre, at kommunerne har de bedste forudsætninger for at anvende loven i praksis.

33. Politiets kapacitet til dekryptering styrkes

Kriminelles brug af krypteret kommunikation er i stigende grad med til at vanskeliggøre politiets efterforskning af alvorlig og organiseret kriminalitet. Politiet forventer, at denne kommunikationsform vil stige i omfang i de kommende år. Krypteret kommunikation er set i stort omfang i de forgangne år, ikke mindst siden

Beskeder fra krypterede tjenester har givet danske kriminelle over 1.000 års fængsel siden 2020

101 personer dømt i sager, hvor oplysninger fra EncroChat indgik som bevis. De dømte personer er blevet idømt en samlet strafmængde på over 700 år. Heriblandt 4 livstidsdomme.

139 personer dømt i sager, hvor oplysninger fra tjeneste SKY ECC indgik som bevis. De dømte personer er blevet idømt en samlet strafmængde på over 1.000 år. Heriblandt 5 livstidsdomme.

juni 2020. Her lykkedes det Europol at få adgang til kommunikationsplatformen "EncroChat" og senere platformen "SKY ECC", som blev brugt af kriminelle netværk på tværs af Europa til at kommunikere om kriminelle aktiviteter.

For at styrke politiets kapacitet til dekryptering og håndtering af data fra krypterede medier foreslår regeringen at:

- Etablere en dekrypteringsplatform, som inkluderer forøget serverkapacitet og en række softwareløsninger til brydning af kodeord i politiet, samt tilføje personalemæssige ressourcer i politiet med henblik på at styrke politiets muligheder for dekryptering af elektroniske enheder i forbindelse med bl.a. efterforskning af banderelateret kriminalitet, og
- Øge kapaciteten i politiet og anklagemyndigheden til håndtering af data fra krypterede medier og kommunikation.

34. Øget udveksling af oplysninger om bandemedlemmer i forbindelse med løsladelse

Kommunerne spiller en vigtig rolle, når det kommer til indsatsen over for personer i bandemiljøet.

Effekten af denne indsats er i høj grad afhængig af, at kommunerne har de rette oplysninger om personer i målgruppen.

Visse kommuner oplever imidlertid, at der er et potentiale for at styrke vidensdelingen om kommende løsladelser af personer med bandetilknytning med henblik på at

forberede og iværksætte f.eks. særlige beskæftigelsesindsatser, som bl.a. kendes fra Københavns Kommune.

Derfor foreslår regeringen at styrke det eksisterende samarbejde mellem kriminalforsorgen, kommunerne og politiet (KSP-samarbejde) om bl.a. dømte, der løslades fra kriminalforsorgens institutioner, så der fremadrettet bliver et større fokus på deling af relevante oplysninger mellem myndighederne om kommende løsladelser af indsatte med bandetilknytning.

35. Styrkelse af exit-indsats

Personer, der har motivation og vilje til at bryde med det kriminelle bandemiljø, skal hjælpes så effektivt som overhovedet muligt. Den danske exit-indsats har vist sig at være helt central i vores bestræbelser på at komme banderne til livs.

Regeringen foreslår derfor at styrke exit-indsatsen ved bl.a. at tilbyde psykologhjælp til pårørende og tilbud om, at de nærmeste pårørende kan blive inkluderet i forbindelse med akut, midlertidig relokalisering. Ifølge en dansk forskningsrapport om bandeexitindsatsen i Østjyllands Politi og Aarhus Kommune har forsøg med akut relokalisering af pårørende en positiv effekt på exit-deltageres succes med at forlade bandemiljøet.

Derudover vil Justitsministeriet igangsætte en undersøgelse af virkningerne af den nuværende exit-indsats med henblik på at identificere muligheder for at styrke indsatsen.

Styrket indsats over for bandernes grænseoverskridende kriminalitet

Det er utrygt, når der er voldelige konflikter i Danmark, men også når de spreder sig på tværs af landegrænser. Regeringen har for nylig omlagt Danmarks grænsekontrol.

Ændringerne vil samlet betyde, at den kriminalitetsbekæmpende indsats i grænseområderne styrkes. Politiets ANPG-kapacitet (automatisk nummerpladegenkendelse) er ligeledes blevet styrket, ligesom der i 2020 blev etableret et Grænsecenter Øresund i politiet for at styrke samarbejdet med Sverige. Grænsecentret er én af de otte enheder, der nu er blevet samlet i den nye NSK.

For yderligere at imødegå truslen fra alvorlig grænseoverskridende kriminalitet sætter regeringen nu ind med flere initiativer.

Samtidig vil regeringen arbejde for, at udviste bandemedlemmer sendes ud af Danmark, så snart det kan lade sig gøre.

36. Politiets indsats mod grænseoverskridende kriminalitet skal styrkes

Det er afgørende i sager om grænseoverskridende organiseret kriminalitet, at politiet kan forfølge internationale spor og har de tilstrækkelige midler til at prioritere samarbejdet med internationale partnere. Regeringen foreslår derfor at afsætte yderligere midler til at styrke politiets samarbejde med de øvrige nordiske lande og afsætte midler til placering af en forbindelsesofficer i udlandet, hvor afsættet for bandernes kriminelle forretninger er særligt fremherskende.

37. Afvisning og administrativ udvisning af tilrejsende bandekriminelle

Det er uacceptabelt, at udenlandske bandemedlemmer kommer til Danmark for at begå grov og alvorlig kriminalitet. Danmark nyder godt af den fri bevægelighed, men det er uacceptabelt, når den fri bevægelighed udnyttes af udlændinge, der kommer til Danmark for at begå alvorlig kriminalitet.

Der er allerede i dag retningslinjer for politiets afvisning og forelæggelse af sager om administrativ udvisning af udenlandske bandemedlemmer af hensyn til den offentlige orden. Det er Justitsministeriets vurdering, at der er rum for at ændre disse retningslinjer, så flere tilfælde end i dag potentielt vil kunne være omfattet af muligheden for afvisning af indrejse og administrativ udvisning af udenlandske bandemedlemmer.

38. Et nyt rejseforbud til personer, der er dømt for grov grænseoverskridende kriminalitet

Dele af den organiserede kriminalitet i Danmark er internationalt forankret gennem kriminelle grupper og netværk, der udøver deres forretning på tværs af landegrænser, og politiet har i flere sager identificeret danske kriminelle netværk og grupper med stærke relationer til udlandet. Det er uacceptabelt, når kriminelle efter afsoning fortsætter deres kriminalitet fra udlandet og derfra f.eks. orkestrerer indsmugling af narkotika eller våben til Danmark.

Derfor foreslår regeringen at indføre et rejseforbud for personer, der er dømt for visse typer af grov kriminalitet, herunder

grov narkokriminalitet og banderelateret kriminalitet. Rejseforbuddet, der skal idømmes af domstolene, vil indebære, at det gøres strafbart for den pågældende i en tidsbegrænset periode at rejse til eller opholde sig i det eller de lande, som rejseforbuddet vedrører, uden tilladelse fra politiet. For udlændinge vil et sådant rejseforbud kunne komme på tale i det omfang, den pågældende ikke udvises i forbindelse med dommen.

39. Udvisningsdømte bandemedlemmer har ingen fremtid i Danmark

Udvisningsdømte bandemedlemmer har ingen fremtid i Danmark. Når de er udvist, skal vi derfor sikre, at de forlader landet så hurtigt som muligt, så de ikke ligger Danmark til last.

Regeringen foreslår derfor at styrke myndighedssamarbejdet i forbindelse med udsendelse af udlændinge, som udvises ved dom for banderelateret kriminalitet. Konkret etableres der en fast operativ myndighedsgruppe målrettet håndtering af udsendelsessager vedrørende indsatte, som er udvisningsdømt for banderelateret kriminalitet. Myndighedsgruppen skal sikre den fornødne fremdrift i udsendelsen af udvisningsdømte bandemedlemmer, således at disse i videst muligt omfang kan udsendes direkte efter endt afsoning.

Tryggere nabolag i hele Danmark
Strammere greb om banderne

September 2023

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. : +45 72 26 84 00
E-mail: jm@jm.dk

ISBN 978-87-94224-49-9
ISBN 978-87-94224-50-5
2022/23:10

Publikationen kan hentes på
www.regeringen.dk
www.justitsministeriet.dk

Fotokreditering:
Forside: Rigspolitiet
Side 4: Kim Matthäi Leland
Side 9: Pexel
Side 12: Rigspolitiet
Side 16: Colourbox
Side 19: Pexel
Side 21: Rigspolitiet
Side 26: Rigspolitiet
Side 30: Rigspolitiet
Side 32: Rigspolitiet

Justitsministeriet

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf. : +45 72 26 84 00

E-mail: jm@jm.dk